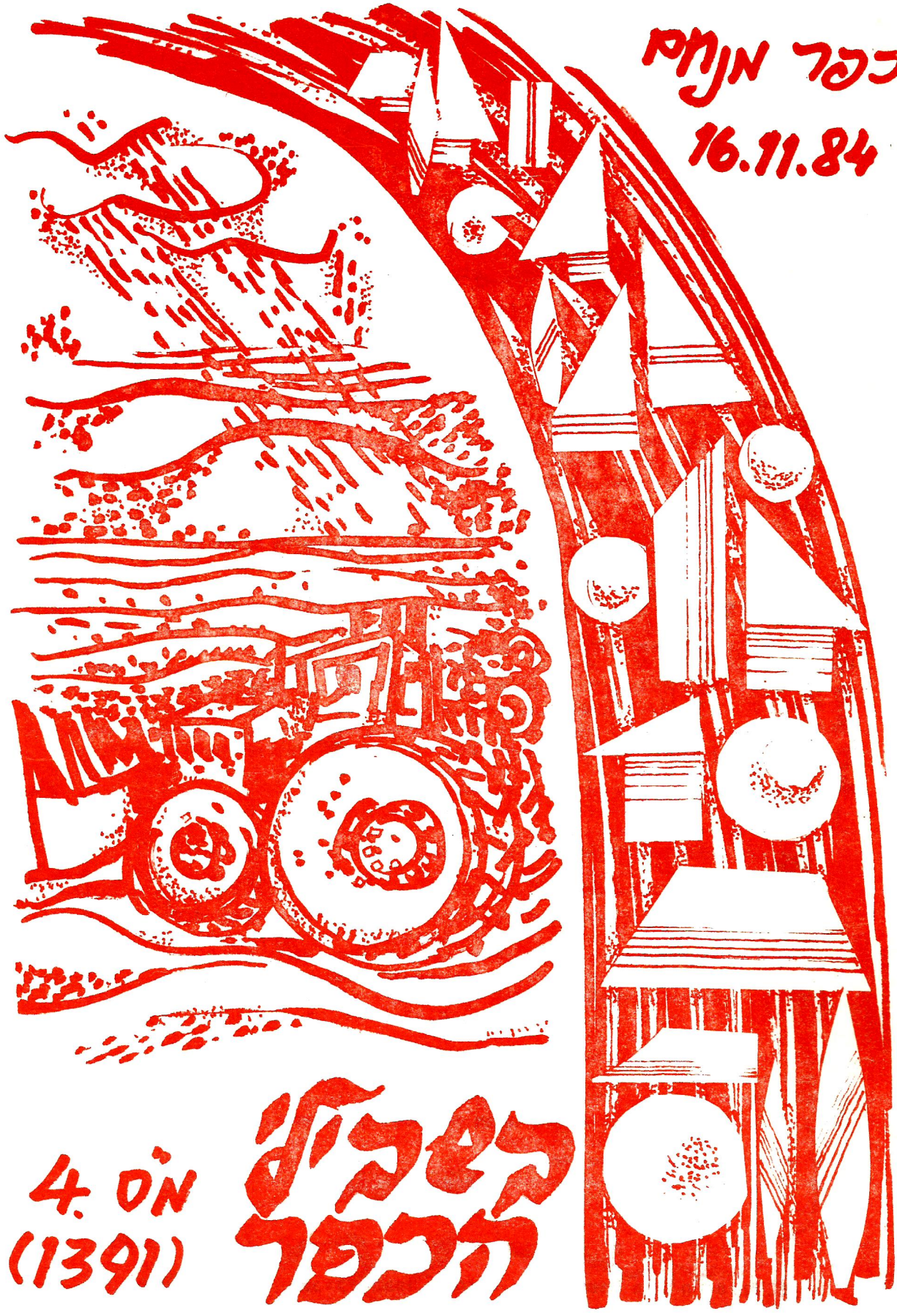

כפר הנחם

16.11.84

4. ON
(1391)

בשבת
הכפר

ה פ ע ס ב " ש ב י ל י מ "

ר מ ה
א י ז
ב ה ס ?

- מזכירות 84 אביהר
- אי-דיאולוגיה
- (בשלוש תמונות) משה'לה
- מהנעשה בספריה זלו
- בונים מאגר יונתן
- הכותנה בכותרת ענת
- שיחה בשניים (עם רחל נ.)
- שוחחה ורשמה - ליזקה
- ראיון השבוע - עם אוכמה

לאך נעלמו הוועדות ?
כל היודע על מקום
הימצאך -
יודיע נא למערכת
ויבוא על הברכה !
ל .

תגובות
מודעות
וכן המדורים :
מי ומה
זוטות
ועוד .

אליזבט וצמחואל
ואלמ האלס חכ
אל-טאק
אפאלצת פנין

- השער והכותרות - משה סעידי
- העיטורים - אריה גרשוביץ
- ההדפסה - יואל דרום
- העריכה - ליזקה

דפוס אופסט - דפוס מלאכי

חומת אצלון הביא יתקבל צב יום ה' בעקאל

בשבילי הכפר מס' 4, כ"א חשוון תשמ"ה 16.11.84.

הכנותי הכנותי

ביום חמישי התקיימה מסיבת סיום הקטיף .
נקטפה "השורה האחרונה" וכך הוצג תהליך עיבוד
השטח לאחר הקטיף , לקראת השנה הבאה .

אך למעשה לא היו השנה הרבה סיבות לחגוג (הדבר
נעשה רק בגלל המסורת) . למרות הבצורת הקשה שפקדה
אותנו השנה, נראו השדות בראשית העונה יפים
ומבטיחים מאוד . אבל לקראת סיום ההשקיה התחילו
השדות "להישבר", וכבר אז היה ברור שיבולי-שיא
לא נקבל הפעם .

עדיין איך לנו סיכומים, אך ניתן לראות שחלה ירידה
של 50-100 ק"ג לדונם, ברוב השטחים, בהשוואה לשנה
שעברה, כמו כן ירידה מסויימת בטיב הסיבים, בעיקר
בשטחים שנקטפו לאחר הגשם _ וזה גורם לירידה
נוספת ברווחיות הכותנה .

בוודאי יש סיבות רבות שהשפיעו, אך בלא ספק הסיבה
העיקרית והמכריעה היא המים . מיעוט הגשמים בחורף
ובנוסף לכך חלחול גבוה בהרבה מהמתוכנן, גרמו לנו
מחסור רציני מאוד במים (כ-170,000 קוב), בעיקר בסוף
העונה, נפילת הלקטים ובסופו של דבר ירידה ביבול .

כרגע עוסקים בהכנות לקראת השנה החדשה, כולל הגדלה
של 700 דונם . החריש והדישונים למיניהם כמעט
מאחורינו . נותר עוד להחליק את השטחים ולקוות
לשנה מוצלחת יותר .

בשם צוות השלחין _ ע נ ת

ב מ נ פ ט ה

עם כתיבת שורות אלה, החלו לרדת גשמי הסתו הראשונים, כאשר עונת קטיפת הכותנה בעיצומה - בשבוע השלישי של חודש אוקטובר. הקטיפת החל השנה בראשית אוקטובר, והיו קשיים בהפעלת-הרצה של המנפטות בימים הראשונים בגלל חוסר חומר גלם. אך במרוצת השבוע הראשון החלו כמיות הכותנה לזרום בקצב משיע רצון, והמנפטות עברו לעבודה של 3 משמרות, בין חג לחג.

ח ד ש

"שבילי הכפר" פותחים דף מיוחד לחיילים שלנו: יהיה בו מקום למידע על המתרחש אצלם - מי מתגייס ומי משתחרר, מי ממשיך בקבע ומי לקורס? נשמח מאוד לקבל רשימות, אפילו קצרות, על דברים המעניינים אתכם, חיילינו, ונשתדל לספק מידע מן הבית. דף זה פתוח ל כל - לחיילים, להורים, לוועדות ולחברים הרוצים לשמור קשר עם חבריהם בצה"ל.

וזוה אשר מסרה לנו עמליה "אשר על החיילים":

ראשון לברכה הפעם א מ י ת י
ד י ין, אשר התגייס בתחילת
נובמבר - עלה והצלח!

ל ר י נ ת ס ל ע

ו י ח י ע ס ש ו ר

שיצאו למכון ללימודים ערביים
בגבעת חביבה - שנה מוצלחת!

ו ל ז י ו ש ו י א ר שהתגייס

אתמול, 15.11, מיטב הברכות

ואיחולי שרות קל!

נשילי הכפר מס 4 כ"א חשוך תשמ"ר 94 16

על מצב היבולים באזורנו אין מה להרבות בתיאורים, מאחר שהידיעות עוברות במהירות ממשק למשק. באופן כללי אפשר לומר שיש ירידה מסוימת ביבולים לעומת אשתקד - אך לא בכל משק, ויש שונים בין חלקה לחלקה, כך שיש להתמקד לסיוס הקטיפת כדי לאמת באופן מוחלט את החששות.

לגבי טיב הכותנה ובעיקר לגבי עדינותה ותכולת הסוכרים (במידה רבה), ברור כבר כעת שיש ירידה כללית בכל התת-אזורים, אך גם כאן המצב לא אחיד, ויש מגדלים אשר לא נפגעו מהתופעה

תופעות דומות יש גם ביתר חלקי הארץ מלבד אזור הנגב. ועדות המגדלים עוקבות, מדווחות ומנסות לנתח את המצב.

במנפטת השלום:

השיפוץ היסודי שנעשה למערכת מנקי הסיבים לפני העונה וכן תיקונים אחרים, הוכיחו את עצמם עם הפעלת המנפטה והזרמת הכותנה הראשונה. אחוז הסיבים עלה, ומעקב אחר טיבם מצביע על כך שהשיפוץ וההתאמות היסודיים היו בהחלט נחוצים.

מערכת שינוע הכריכות בחצר, אשר הופעלה לראשונה בעונה זו (כמעט כולה בביצוע עצמי), פועלת כראוי וחוסכת שעות רבות של מלגזנים ומקילה על הסידורים בחצר ובמחסן הכריכות.

מתוך "ידיעות"

עלון ארגון משקי הדרום

שיחה האג'יים

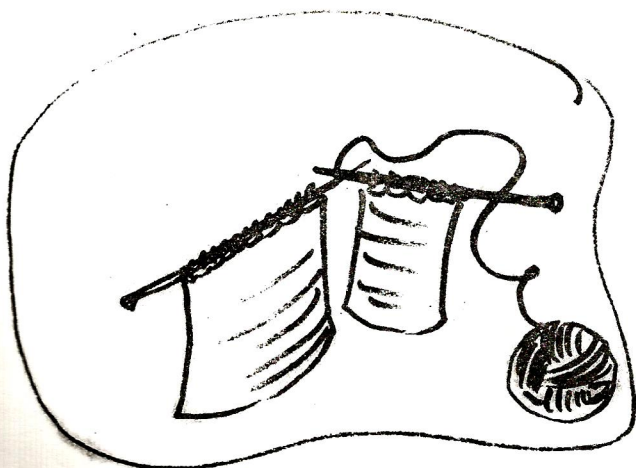
שלא כרגיל יזמה הפעם רחל את השיחה . אודה ששמחתי להיענות להזמנה . הפניה לעלוך מבטאת את הפונקציה אותה הוא ממלא במסכת חיינו הקיבוצית , לכן אשמח תמיד להזמנות מסוג זה .

סדנת הסריגה של רחל נ . ממוקמת בחדר מרתף של שיכון א' החדש . נכנסתי לחדר מסודר ומטופח, מלא אור ועציצים ותמונות על הקירות . כל פינה מעידה על רצון לשרות למקום אופי של סדנא שהיא גאות בעליה . אך לא בכך סגי . רחל רוצה לעורר את מודעות הציבור במתרחש בד' אמותיה של סדנתה, לכן מצאה לנחוץ לספר את סיפורה בעלוך . והנה סיפורה :

בגלל סיבות בריאותיות (מיגבלות בתנועה) חיפשתי מקום עבודה שיתאים למיגבלותי וכישורי כאחד, אך תמיד קשרתי את זה עם האפשרות של יצירת מקום עבודה לתועלת הכלל . בהמלצת התחנה לזיעוץ מקצועי הרפניתי למקצוע הסריגה . התחלתי מיד ב"מלחמת" להשגת המכונה, כי נתקלתי בהסתייגות ברורה מצד מוסדות הקיבוץ . "אפשר גם בלי זה", נאמר לי מדי פעם - למרות שבכל קיבוצי הסביבה קיים מקום עבודה לסורגות .

רק אחרי שמחסנאיות הילדים נפגשו עם חברות מקיבוצים אחרים, זז משהו בהת-יחסותן לרעיון הסריגה הביתית . גם מתתיהו ערך סקר כדאיות הסריגה הביתית ואז הוחלט בחיוב, מה גם שדבר זה עשוי לתרום לפתרון הבעיה האישית שלי . הביטוח הלאומי הכיר בנכותי, שהגיעה ל-100% ואף נתקבל מענק לקניית מכונת הסריגה כדי 60% מעלותה, בתנאי שהמכונה תעמוד לרשותי הבלעדית . ואכן, בחודש מרץ השנה הגיעה המכונה ומוקמה בשלב ראשון בצריף ששימש שנים רבות את המזכירות הטכנית . לאחר גלגולים רבים, קיבלתי את המקום הנוכחי, העונה בהחלט על רוב הצרכים (למעט שירותים) .

מכאן החלה דרכי למקצוע החדש . תחילה קיבלתי 12 שיעורים אצל מורה לסריגה והשקעתי את כל כולי בעבודות הבית . בהדרגה עברתי ממוצרים פשוטים (נעלי תינוקות, אפודות קטנות) ומזה שלושה חוד-שים אני כבר סורגת עצמאית, אם כי עדיין נעזרת בסורגות מנוסות בסביבה המקדישות לי מזמנן -

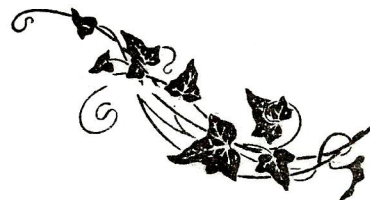
ועל כך נתונה להן תודתי . כעת אני עובדת בעיקר בשביל הילדים : סיפקתי סוודריס לעבודה למסיימי המוסד . אני עומדת לסיים סריגת סידרת אפודות לילדים, מתינוקות ועד גיל הגן .

שאלה : עד כאן זהו כמעט סיפור הצלחה, אז מה בכל זאת לוחץ עליך ? האם התמלאו ציפיותיך ?

תשובה : עצם הדבר שהגעתי להישגים בעבודה , מצביע על כך שהציפיות ביחס להסבה המקצועית והתרומה שלצידה לכלל - התממשו . אבל יחד עם זה אני חותרת ליותר מזה, כי אני חייבת להוכיח שכל המאמצים שהושקעו לא היו לשוא . בצד הסיפוק בעבודה יש לי הרגשת תסכול, שאספקת התוצרת מתעכבת . לסורגת מתחילה חשוב מאוד רצף העבודה, אבל כאן לא מתאפשר לי הדבר, כי אני מוכרחה להתפנות לעבודות הגימור, ואז אני מתנתקת מן המכונה . הרצף נשבר ומובן גם שההספק הכללי קטן.

אני מרגישה מבודדת מכל המערכת ואין כמעט אפשרות לפרוץ את מעגל הקסמים . מצד אחד אני שואפת להוכיח את כדאיות סריגת הבית, אך מצד שני אין לי כל אפשרות להתקדם, באין עזרה מינימלית . נדמה לי שבמצב הכלכלי של היום הייתי יכולה לתרום להגדלת החסכון בהוצאות . עזרה של 6-8 שעות בשבוע של חברה שתסייע בגימור, היתה מצעידה את כל העניין הרחק קדימה, אלא שכל פניותי עד כה לא נשאו פרי . פניתי איפא לעלון בתקווה, שמכאן יבוא עזרי . לפיכך אני פונה לחברות היכולות לעזור בנידון - אנא עשו זאת, כי בסופו של דבר אין זה מפעל פרטי שלי . האמינו - כוונותי טובות !

שוחחה ורשמה ל י ז ק ה

רוב המשתתפים תמכו בהצעת ההצטרפות. בניגוד להצעת צוות ההיגוי הממליץ על לימודי יום בלבד .

היתה זאת בעצם החלפת דעות ראשונית בנושא שכבוא בוודאי לביטוי מלא יותר בשיחת הקיבוץ .

חבל שנושא חשוב כל כך לא מצא הד ללבות חברים רבים יותר .
ל.

ב ל ל ש ב ת , 9.11. , הת-
קימו חוגי דיון לקראת
מ ו ע צ ת " צ פ י ת " .

רכזי החוגים העלו את הסעיפים שיועמדו לדיון במועצה ומיקדו את נקודות המחלוקת העיקריות . הכל סבב בעצם סביב בעיית הצטר- פותן של כיתות ח' ללימודים מלאים (במסגרת הפנימיה) במוסד .

חג הקיבוץ יוצא לדרכים

אחרי התרעה בעלון הקודם, ננסה הפעם לספר לכם מהקצת שהתחלנו לתכנן לאירועי יום ההולדת ה-45 של הקיבוץ. עדיין כל העניין הוא בחיתוליו, כך שכל דבר יכול להשתנות ואולי אף להימחק, אם שיתוף הפעולה לא יהיה רב. בינתיים מרבית הפניות נענו בחיוב וזה מעודד.

תכניתנו מתחלקת לשלושה חלקים (כמו ב...):

- א. מסיבה שתתקיים בליל שבת 21.12.84
- ב. מספר אירועים חברתיים
- ג. 2 פרויקטים כמתנה לקיבוץ.

א. מה במסיבה? מלבד הברכות והטקסים המקובלים, ננסה לשלב פרקי היסטוריה עם ההווה של קיבוצנו בזווית ראייה מיוחדת - דרך עיניהם של הנהגים "בכל הזמנים". הנהגים - הם יהיו הפעם גיבורי הערב, בדרך רצינית ובידורית גם יחד. וזו ההזדמנות לפנות אליכם, הנהגים: מי שיש לו סיפור מעניין מן העבר או ההווה, יבוא אלינו ונשמח לשלבו בתכנית, או בעלון מיוחד שיוצא לכבוד החג.

ב. אירועים חברתיים: 1. ערב חידון, לילדים ולהורים, על תולדות הקיבוץ - באחריות עמוס א. וצבי קרן

- 2. דור לדור - אירוח 2-3 דורות לארוחת ארבע בחדרים.
- 3. ארוחת בוקר חגיגית - באחריות רבקה ק.
- 4. תערוכת תחביבים ויצירות - באחריות נגה.
- 5. עלון חג מיוחד - ליזקה.
- 6. נושא משותף לילדים.
- 7. בפרוייקטים עוסקים: משה ס., איתן, פיצ'ון, חיים עציון ואסא.

להתראות בעשייה ובעלון הבא -

צורת החג

ברצוני להציע מתנה צנועה ליומולדת של הקיבוץ:

הבה נכבד בשמות את השכונות היפות שלנו, נקבע שמות ל"רחובות" ומספרים לבתים ולדירות. זה יקל עלינו להגיע אל דלתות החברים ואולי אף להיכנס פנימה - מה דעתכם? המאמץ קטן, העלות אפסית - והתועלת עשויה להדהים!

כַּן הוּנִים מֵאֲרֵז

חלפו חמישה שבועות מאז התחלנו לבצע את הגדלת המאגר ותיקונו . בכורותנו להגדיל את קיבול המאגר מ-600 אלף מ³ ל-800 אלף מ³, וכך לאטום את כל המאגר, קרקעית ודפנות, ביריעת פי.וי.סי. בעובי של 0.25 מ"מ, מכוסה בכ-30 ס"מ עפר שנחפר מתוך המאגר .

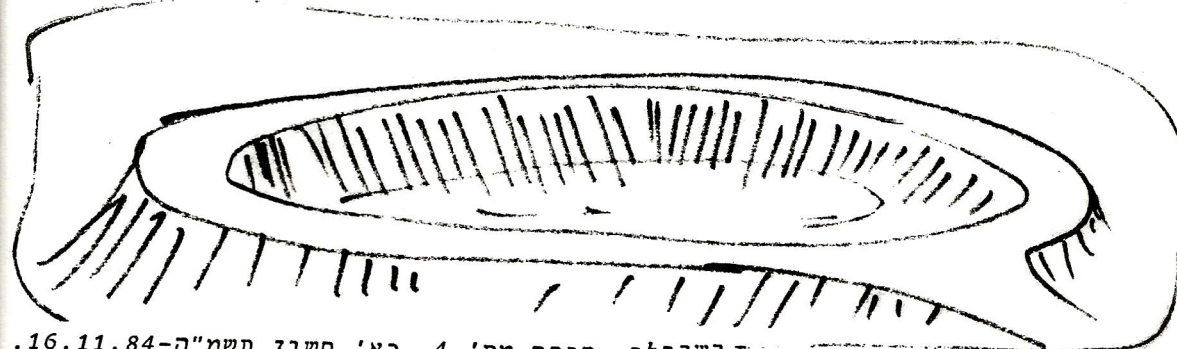
הגדלת המאגר מתבצעת ע"י חפירת הקרקעית לעומק, מבלי לשנות את צינור היציאה והקטנת השיפוע הפנימי של הקרקעית משני אחוז לשישה פרו-מיל . העפר הנחפר משמש להגבהה ולהרחבה של הסוללות בכ-2 מ' מבפנים המאגר . ההחלטה על איטום ביריעה פלסטית לא היתה קלה, וכל הנוגעים בדבר התלבטו קשות לפני וגם אחרי קבלת החלטת הביצוע, בגלל שתי סיבות :

1. עלות האיטום בפלסטיק ;
 2. אי-הוודאות לאור חוסר ההצלחה באיטום החרסית לפני שלוש שנים .
- המאגר ממוקם על אפיק של ודי אל-חיימה שמתחבר לנחל ברקאי . אפיק זה במשך שנים לא היה מסודר, ולכן כל השטח מכיל סוגי קרקע משתנים - מחול נקי דרך חרסית חולית ועד חרסית שמנה (חרומה) . ניתן עדיין לראות בתוך שטח החפירה את האפיקים הקדומים של אל-חיימה ולמצוא בהם שרידי חרסים שנסחפו עם זרמי המים .
- קצת מספרים על המאגר :

שטח האיטום המתוכנן 131,000 מ² (131 דונם) . כמות העפר לחפירה 160,000 מ³ . גובה עמוד המים המתוכנן במקום העמוק 10 מ' .

נפח מי השטפונות (גשמים) - 300-350 מ³ . נפח מקסימלי 800,000 מ³ .

עבודת החפירה ובניית הסוללות ארכה חודש ימים והתנהלה במשך 24 שעות . רוב הזמן עבודת האיטום מתנהלת גם היא בקצב מהיר יותר מהחזוי ואנו מגיעים ל-8 דונם ביום עבודה . עד כה נאטמו כ-70 דונם .

בשבילי הכפר מס' 4, כא' חשוך תשמ"ה-16.11.84.

יריעות הפי.וי.סי. מיוצרות בקיבוץ ארז ומולחמות לשטיחים בגודל של 10x1000 מ' ע"י קבלני-משנה של המפעל. היריעות נפרשות בשטח ומודבקות אחת לשניה. אנו עושים כל מאמץ להבטיח את שלמות היריעה לפני ואחרי הכיסוי, וזאת ע"י מצע ישר ומהודק וכיסוי בחומר פריך ללא גושים חדים.

לפי התחזית שלנו תסתיים העבודה תוך שבוע ימים (כלומר עם צאת העלון הזה לאור). מי שעדיין לא ביקר באתר העבודה, מוזמן לעשות זאת - זה בהחלט מעניין.

י ו נ ת ז
(9.11.84)

יבואר על

התודה והברכה

איך ליהנות מבית מוסק

=====

שעה שעניים קופאים בקור

=====

רבי חיים, הרב מבריסק, היתה לו הס-פקת העצים לביתו על חשבון הקהל. פעם אחת כאשר עשו הגבאים חשבון וראו כי הוצאות ההסקה של בית רבם עולה לכמה מאות רובליט לשנה, חקרו ודרשו ומצאו כי דיר העצים בבית הרב אינו נעול ועניי העיר באים ולקוחים משם עצים כמתוך שלהם.

עמדו הגבאים ונעלו את דיר העצים ואת המפתח מסרו לידי השמש. נודע הדבר לרבי חיים וציווה להסיר מייד את המנעול, ושוב היה דיר העצים פתוח לרווחה לפני העניים.

טענו ראשי הקהל: רבינו, איך קופת הקהל מספקת לכל העניים שבעיר! אם כן, החזיר להם רבי חיים, לא יסיקו אף בביתו. אי-אפשר לשבת בבית שכולו מוסק, וחם לי, בשעה שהעניים ובני ביתם קופאים מקור!

מצא והעתיק א ל ת ר

ז ר ט ר ת

תינוק טרם בגר - שלא ילך לפעוטון.
פעוט טרם בגר - שלא ילך לגן.
גנניק טרם בגר - שלא ילך לכיתה.
שר טרם בגר - שלא יהיה שר-אוצר!

(מתוך עלון יראוץ)

איך בכוחן של מילים לבטא את מידת התרגשותנו נוכח גילויי הרצון הטוב והנכונות הלבבית של רבים מביני חברינו להירתם לעזרה וסיוע בכל הנדרש - ואף הרבה מעבר לכך - בכדי להביא לידי ביצוע מוצלח ביותר את מסיבת הכלולות המר-שימה והמרגשת לה זכינו.

כבר בכניסה למועדון הערוך בטעם רב ובסידור אמנותי של שלל גווני הפרחים - הורגשה אוירה חמה ואינטימית, אשר אכן שררה משך כל שעות הערב הנעים והמהנה, וזכה לשבחים מפי כל. כמובן שגם החלק הגסטרונומי מקומו לא נפקד, והכיבוד אשר הוכן בשפע וביד נדיבה, הוסיף להרגשה הטובה שהיתה מנת חלקם של כל הנוכחים.

על כל זאת ועוד - נתונה תודתנו והערכתנו מקרב לב.

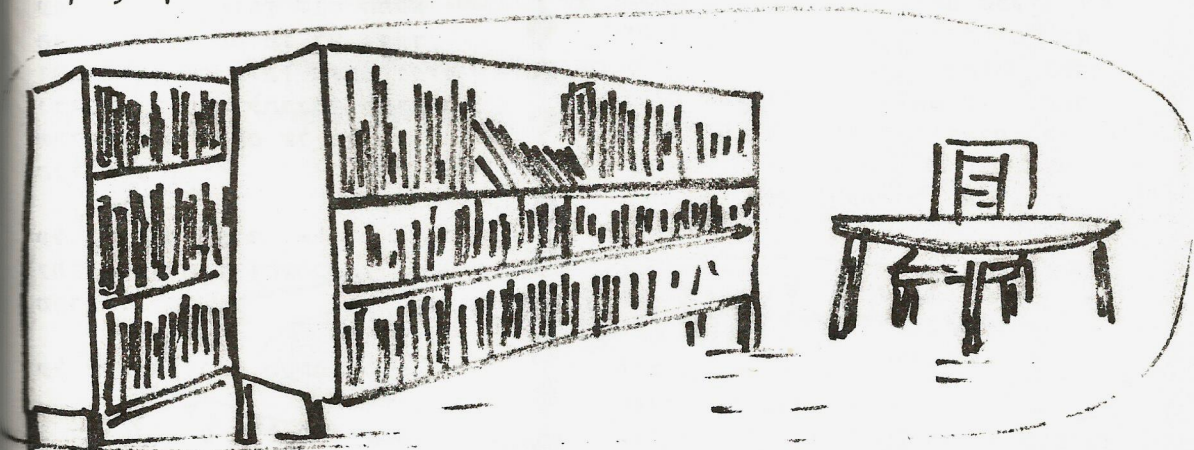
על דעת כל בני המשפחה -

ד ו ד פ ר ל מ ו ט ר

רכישת ספרים לספרייה בשנת תשמ"ד

35	ציונות, מדינת ישראל	104	ספרות יפה - מקור
25	תנועת הפועלים הישראלית	132	" " תרגום
23	חינוך	32	שירה - מקור
9	שאלות מין, משפחה	5	" תרגום
1	תורת הלשון	4	מחזות - מקור
8	מדעי טבע, כלליים	10	" תרגום
10	החי והצומח	10	כתבים-פובליציסטיקה
14	בריאות, רפואה	13	ביוגרפיה
1	חקלאות	36	ביקורת ספרותית, מסות
11	טכניקה, מדע שימושי	5	מאספים ספרותיים, כתבי-עת
4	אמנות כללית	11	מאספים, קבצים כלליים
1	מוסיקה	2	לקסיקון כללי
3	ציור	2	פולקלור
16	היסטוריה כללית	25	פילוסופיה, הגות
44	תולדות עם ישראל	26	פסיכולוגיה
7	עמי ערב	1	תנ"ך
	ס"ה הספרים העבריים שנוספו	12	ספרות מסורתית, פרשנות
	לספרייה בשנת תשמ"ד = 687	2	חגי ישראל
	ס"ה הספרים העבריים בספרייה עם תום	17	מדעי חברה
	שנת תשמ"ד = 19905	26	ידיעת הארץ

ז ל ר

בשבילי הכפר מ'ס 4, כ"א חשוך תשמ"ה 16.11.84.

מזכירות 84

א . ל ה ג י ד " ל א "

המזכירות מהווה כתובת לפניות אישיות רבות, אם ככתובת ישירה ואם כמוסד לערעורים. לעתים קרובות מתלווה לפניה הסתייגות שעיקרה פחות או יותר "הייתי מעדיף שלא לבוא למזכירות" או "זו פניה ראשונה שלי למזכירות מאז ומעולם...או לפחות מאז הפרי-היסטוריה".

שנתתי כל כך הרבה לקיבוץ, לי אומרים - לא", "איך אפשר להגיד לי - לא, איפה ההבנה, איפה הרגישות... אתם בכלל לא מבינים מה אתם עושים לי...".

האכזבה היא כל כך קשה, שלעתים קרובות היא תיהפך לאכזבה כללית מהקיבוץ או לאכזבה פרטית (אבל שלמה) מחברי המזכירות, כולם או חלקם. אחדים יאמרו "ידעתי שזאת תהיה ההחלטה, האמת היא שמראש לא ציפיתי לשום דבר מהמזכירות הזאת" ואחרים יבטאו אותם רעיון בדרך שונה במקצת: "אני גמרתי איתם (איתכם), אני מהמזכירות הזאת כבר לא אבקש דבר".

הדברים אינם מכוונים לכך שהחברים נגועים בסובייקטיביות יתר, ר"ל, על כך כבר נאמר כי "אדם קרוב אצל עצמו, אלא לשיטה שבה ה"לא" הופך לפלונטר. כי ה"לא" הזה אינו רק בבחינת תשובה שלילית, המונעת מהחבר לממש את רצונו. החבר מזהה בו בדרך כלל גם משהו מעליב: "איך עשו לי דבר כזה", וכך חוסר הבנה: "מכס ציפיתי ליותר הבנה" וחוסר רגישות: גיליתם אטימות כלפי המצוקה שלי". ויש גם חברים המאמינים ומשוכנעים שמישהו במזכירות "גמר" איתם חשבון...

סטירת לחי כזו יכולה להיות בהחלט "נוק אוט" המשכיב את החבר לקרשים. מכאן ואילך (לפחות עד להודעה חדשה) הוא מסתובב על תקן של מאוכזב ומתוסכל וביקורתי. ה"לא" הקצר הופך להיות "חשבון ארוך".

ניתן בהחלט להביך את חוסר ההתלהבות של חבר הנזקק להחלטת המזכירות, שהרי עליו להתייצב בפני המזכירות כאילו היתה בית משפט (גם אם נקח בחשבון שזהו בית משפט חברי), ועוד עליו לחשוף את עצמו בנקודה רגישה, אישית או משפחתית, בפני מניין של חברים - מבוגרים, +, - , וצעירים.

חבר ותיק יכול להרגיש מן הסתם - ובצדק - שיושבים שם צעירים שאינם מסוגלים להביך (למשל בנושא בריאות ומשפחה); ואולי חבר צעיר יכול לחשוב לעצמו (ולעתים קרובות הוא משתף גם אחרים במחשבותיו) שהמבוגרים ("הזקנים האלה") בכלל לא מסוגלים לתפוס את ה"ראש" של הצעירים היום. אלא שעד כאן אלה הם קשיים שניתן בדרך כלל להתגבר עליהם ולחזור הביתה בשלום... לעתים אף יוצא מתוק מעז - והביקור במזכירות הופך לחוויה חיובית.

כך למשל, כאשר חבר פונה למזכירות (בלוויית כל החששות הנ"ל) וזו, "למרבת הפלא" מבינה אותו ונותנת לו תשובה חיובית. נו, הוא כמובן מרוצה שהקיבוץ התגלה בעידו המואר, היפה. ואז יאמר החבר שהמזכירות גילתה הבנה ורגישות, ובשורה התחתונה "כל הכבוד!".

אבל הבעיה האמיתית, שאליה אני מתכוון, היא כאשר המזכירות אומרת ל א ! נדמה לי שתשובה קצרה זו ותהיינה ההנמקות ארוכות ונכבדות ככל שתהיינה - ממקדת יותר מכל את בעיית היחסים שבין הפרט לכלל בקיבוץ. "מה זאת אומרת - לא?", "איך יכלו לומר לי - לא? הרי לאחרים בדיוק במקרים דומים, אמרו כך!". "מה זאת אומרת - לא, אני

ב ת - ע מ י , א ח ו ת י ה י ח י ד ה

עם מותך הפתאומי נסגר המעגל . נותק הפתיל האחרון של המשפחה שחיתה
 בוורשה לפני השואה . האח היחידי, בעודו נער, נפל במרד גטו ורשה .
 את הצלחת להימלט ולהגיע לרוסיה . אחרי נדודים וטלטולים בתנאים
 קשים ללא נשוא, סיימת את לימודי הרפואה, הקמת משפחה והגעת ליעדך -
 ארצה . גידלת בך ובת . הוא כבר אב לשני בנים ורופא עצמאי,
 הבת צלמת בטלויזיה .

את, מלאת חיים, פעלתנית, התייחסת באיכפתיות רבה לכל המתרחש בארץ .
 בחיי יום-יום היית תמיד טרודה בעבודתך, בהתמסרותך הרבה .

רק בהלוויה התגלה לי כמה העריכו אותך . כל אנשי כפר חסידים,
 שם עבדת 30 שנה, לא הפסיקו לבכות, חזרו וקראו : היית מלאך מן
 השמיים ! - באומץ רב סבלת מעוורון מוחלט בעין אחת, והידיעה
 על כך שאיך מרפא - הכניעה אותך

למרות שחיית בסערה, נרדמת בשלווה . הכל נדס פתאום .
 תחסרי לי מאוד והכאב לא ייעלם .
 יהי זכרך ברוך .

אחותך מ ל כ ה

חיסכו חפצא!

עקב ריבוי תקלות במכשירי חשמל שונים, בגלל שימוש לא נכון, מחובתנו
 להזכיר מספר דברים בעניין שימוש נכון במכשירים אלה :

א. ה פ ש ר ה : יש להפשיר את המקרר לפחות פעם בשבוע, ע"י לחיצה
 על כפתור ההפשרה . איך צורך לפתוח לשם כך את הדלת ולהוציא את

התקע . המקרר יחזור מעצמו לעבודתו התקינה . - א י ך להשתמש
 ב ש ו ם א ו ף ן ב א ב ז ר י ם ח ד י ם (סכין, מברג וכו') על
 מנת להוריד את הקרח . שימוש בכלים כאלה גרם לאחרונה לתקלות שתיקונן
 עלה כסף רב (מאות דולרים למקרר) !!

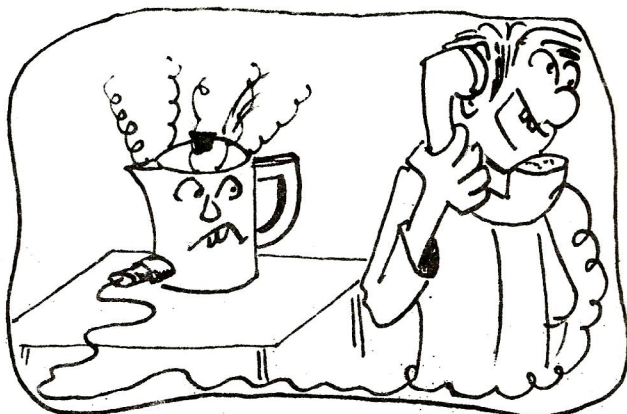
ב. מ ז ג נ י ם : איך להפעיל את המזגן מייד לאחר הפסקת פעולתו .
 יש להמתין לפחות 3 דקות עד להפעלה מחדש . הפעלה מיידית עלולה
 לגרום לקקול המזגן .

יש לבדוק מדי פעם (לפחות פעם בשבועיים) את הפילטר הנמצא בקדמת המזגן .
 אם מלוכלך, לנקות במים, לייבש ולהרכיב בחזרה .

ג. קומקומים : לפני חיבור הקומקום לחשמל, יש לוודא שהמים מכסים את גוף החימום. עוד יותר חשוב : אין לשכוח את הקומקום המחובר לחשמל ולעבור לעיסוקים אחרים (שינה, טיול, טלפון וכו') - הדבר גורם בדרך כלל לשיכחה וכמובן לשריפת גוף החימום. עולה הרבה כסף.

ד. טלזיה :

אין להשאיר בשום אופן כלי מלא מים על המכשיר. מים שנשפכו על טלוויזיות כבר גרמו נזקים רציניים. בגב המכשיר מצויה חוברת הסבר. חברים המעוניינים לדעת דברים נוספים בהפעלה וכיוון, יכולים לקרוא וללמוד.

ה. מכשירים לתיקון : תיקונים מתבצעים בדרך כלל ביום שישי. מכשירים קטנים (קומקומים, מנורות וכו') כדאי לכך להביא ביום חמישי או שישי בבוקר ולקחת חזרה ביום שישי אחה"צ. מכשירים גדולים (תנור אפיה, מקרר) יש להביא רק לאחר תיאום מוקדם עם אריה ל. תיקונים בדיירות : יש לרכוש פתק לתא של אמנון.

ו. ומה שחשוב ביותר : חסכו !

כיוון שנורת חשמל עכשיו בכותרות (ראה שיחת הקיבוץ האחרונה), עלינו להדגיש : אין להשאיר מזגן או תנור חימום עובד, כאשר אין איש בבית. מזגן אחד צורך חשמל בכמות הגדולה פי 20 או 30 מאותה נורה. כנ"ל לגבי תנור חימום או אפיה.

כמובן, אין להשאיר אורות מיותרים דולקים, אבל לשים את הדגש על אותם "צרכנים" גדולים !

תודה !

החשמלאים

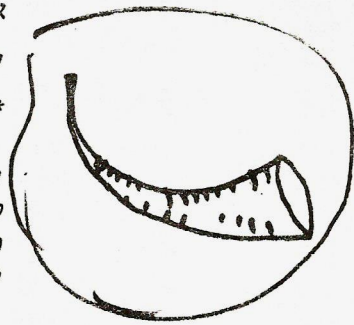
לאבוש
וכל המשפחה בעניפה
מזל טוב להולדת רמי
בנם של מרדכי ובובי בארה"ב

לעמליה ואביהו,
לסבתא חנה, לסבים אנה ואברהם
ולכל המשפחה - מזל טוב
להודלת נטע,
אחות לענבל ונועה

א ל - ד א ר ל ר ג י ה

יום כיפור אחד בשלוש תמונות

פינה אישית

יום הכיפורים אמנם כבר מאחורינו, אולם משמעותם של הרהוריו ה"תמונתיים" של משה'לה מגיעים הרחק מעבר ליום מסויים זה. הבה נציץ ל"תמונתיו" ונבדוק מה עושה הצצה זו לנו?

ערב יום כיפור ה'תשמ"ה. יום קדוש ונורא בתולדות עם ישראל. במדינת ישראל - פרבר יוצא-דופן בנוף היס תיכוני - שלהי המאה העשרים - פסקה תנועת כלי הרכב בשעות הצהריים המאוחרות. אנשים בבגדי לבן ונעלי בד עושים דרכם לבתי תפילה, ואנו - כמה שעות מאוחר יותר - באי בו חיים בני אדם.

תמונה ראשונה : לא כל דיבור הוא בהכרח שיחה
ולא כל קיטור הוא תמיד סליחה.

תלו מודעה על הלוח, אז באנו. אוכלוסיה צפויה מראש התכנסה במועדון - הבוגרים בפנים, הצעירים יותר גם הם כבר "בפנים" אבל בכל זאת על המרפסת. פתיחה של -- על מה ולמה, ואח"כ מצטרפות זו לזו אמירות, אולי אפילו שיחה, אבל רחוק מהידברות.

היו שם כולם - האדם במרכז האמונה, אותה אמונה מסובכת וקשה למידה הנדרשת היום לתשובה ברורה מול הדת. במטבע הקשה שלה - בעשיה, שהיא סימלה מאז ומעולם - אמונה זו אינה יכולה עוד לעמוד מולה. הרצון האישי של כל אחד מאיתנו - אותו מלך מוכר הסובב ערום בחצרנו. גן ונוי שנוצרו בעשיה אך בתחושת איך צוות - אותו חוזה שחקוקים עליו שותפות ועבודה ושעליו אנו כה אמונים לכאורה. עוד דת ועוד עבודה, בכל זאת ציר יומיומי וקיומי, בסיס מוצק להימצאות כאן.

היה מי שחיפש ממסד - שם מוגדר לאחרינות שמעבר לאני, אותו גבול שכבר מזמן חוצים אותו מעטים בלבד. והיתה גם מנהיגות בכוח שהפכה למנהלה בפועל, מנגנון בציפיה להתעוררות אמונה בקרב המתנהלים לאיטם, כנראה לאיטם מאוד, מדי. ובסוף - הצד השני - ציפיות החברים מאותו ממסד, ציפיה איך-סופית שמעלה וחוזרת: של מי כל זה בעצם, למען מי אותם חוקים בלתי-כתובים, "עקרונות" של אתמול, מי גדל עליהם היום, ומחר? ואחר כך כיבוי אורות, ושקט גדול סביב.

תמונה שניה : ארוחה מפוארת בייך ואור ,

ואחר כך למודעוך שוב נחזור .

העגל מוכן, מגשים מגשים, שולחנות ערוכים וקולות רוחשים .
מסיבה משובבת, אחוה של עמים, אירופה ואסיה יחדיו נשענים .
האור פה דולק ומוזיקה יש, הדשא מלא אך עדיין יבש .
הכפר מכוסה לו בדוק לילי, מיד ליד עוברים הכלים .
קשה קצת לגמור, העסק כבד, חבל ערב עשיר שכזה לאבד .
מדברים על פה ושם, על הוא ועל היא, זה כמו בחיים ואולי כמו ראי ,
זוהי רק התחלה שנמשכת בלי סוף - עבודה, מילואים, שינה וקצת נוף .
מעטים כבר החליטו, זה בכלל לא חשוב - הן מחר אפשר ללכת ותמיד לשוב .
אחריות וגורל הן מילים די גדולות, ובינתיים אפשר למועדון לעלות .
שוב דולקים האורות, רק אדום וצהוב - לא לבן ,
הרחבה מתפנה, המגבר מוכן .
יום כיפור בשואו, שעת חצות כבר חלפה, ובסוכות בטח נרביץ עוד מסיבה יפה !

תמונה שלישית : בהמתנו פורה , בתינו הומים מתינוקות

ובכל זאת בשתיים בלילה המיטות ריקות !

הלכנו לסיבוב בבתי הילדים . החכר'ה, מסתבר, פינו את רוב בתי הילדים :
יום שילם ונקם . די שמח הערב - מסיבה במועדון החלה זה כבר , וגם
בצריפים היה די מואר, אפשר לטייל בכפר באיך מפריע ולמרכז העניינים
בזריזות להגיע . הדור חסר-סבלנות ואסור לאחר, יש להכיר ולדעת - ומהר !
מצאנו שניים ישנים, כנראה בטעות, שמיכות עבות ומזגנים פועלים . הבית
שלנו - וגם הילדים , ובכל זאת ביום כיפור בשתיים בלילה הם אינם דרים
בכפיפה אחת . ובחוף - קבוצות קטנות - שיטוטי לילה זעירים, עד
שכבר באמת איך מה לעשות וצריך קצת לישון .

*

לילה אחד, מועדון אחד ותמונות שלוש
ואנו - הן בבוקר נקום ושוב נחרוש .
כנראה שקשה, ואולי באמת איך בנו הכוח
בתוך ביתנו תלם חדש וישר לפתוח .
וכך, חקלאים-חלוצים של קידמה
במכוש ובמעדר יאבדו להם ארץ שלמה ?

מ ש ה ' ל ה

ב י ר ם ה ש נ ה :

יענקל רעי, שנה עברה מאז שאינך נמצא עוד איתנו, עם החיים.
יחדיו חיננו במשך 43 שנים, בזמנים טובים ובזמנים קשים.
התחלקנו בכל, בשמחה ובצער. יחד גידלנו את שני בנינו
וראינו אותם בונים את ביתם בקיבוץ. שישה נכדים (כך ירבו)
נולדו לנו ואתה אהבת וטיפחת את כולם. היית ראש משפחה
ארהב ואהוב למשפחתנו העניפה. הם נמצאים איתרולידי
ראני עמס, אבל אתה חסר וקשה קשה מאוד בלעדיך,
לי וגם להם.

תמונתך תלויה מעל מיטתי ולעיתים עוזר קצת להביט בה ולהיזכר...
פוקדת אני את קברך לעיתים תכופות ומטפלת בו במסירות,
כפי שנהגתי לטפל בך תמיד...

שנה עברה ודברים רבים התרחשו בליתנו הקיבוצי.
חלו שינויים רבים, גם בשטחים שבהם התעניינת במיוחד.
חבריך ממשיכים במפעל הספורט, אבל חסרונו ניכר היטב...

כותבת אני יומן כאילו בשבילך. כך נוצרת בי ההרגשה
שאתה איתי ומקשיב לי. הכל משתנה סביבי, אפילו ביתנו
שלנו - שלך ושלי - שונה ושופץ. מתבוננת אני בשינויים,
נזכרת כיצד תכננו, התיעצנו והחלטנו ביחד, וקשה לי לשמוח
כי היינו אמורים ליהנות ביחד. היה לנו טוב שנים רבות
בבית הישן וכעת, לבדי, מחשבה מתגנבת לליבי שהייתי יכולה
להמשיך בלי כל זה, אבל איתך...

ביום השנה שלך חל יום הולדתו ה-40 של בננו הבכור, איתך.
זוכר אתה יענקל - בילינו חופשה בחיפה ואני נושאת
את ילדנו הראשון בקרבי, והנה שמענו אב קורא לילד חמוד:
א י ת ן. החלטנו שזה יהיה שמו של בננו שיולד.
יחד החלטנו, תמיד יחד...

רושמת אני ביומני וכאילו ממשיכה לנהל דו-שיח איתך
ומספרת לך הכל ומתחלקת איתך בכל. תמיד היה כך, התחלקנו
בכל, היינו יחד בכל, אבל אני יודעת: עכשיו אני לבד...

שנה עברה מאז עזבת אותנו. קשה לנו, לכל המשפחה -
ולי קשה שבעתיים. יענקל יקירי, תנוח בשלום על משכבך.

ש ל ה

תעאבות

ויהי בימי הקיצוצים וההקפאות בארץ ובקיבוץ . בעלוז האחרון קראנו דו"ח שיחת הקיבוץ ובו נמסר שוועדת המשק החליטה להקפיא את הקניות בכל תחומי המשק ל-3 חודשים . בוודאי צעד נחוץ המתחייב מהמצב החמור, ועל כך איך ויכוח

בזמן שרפאל היה חצרן, נקבעו שתי נקודות לעגלות האשפה : האחת ליד הכניסה לשיכון ד' והשניה כ-50 מטר במעלה הגבעה, בכיוון חדר האוכל . בנקודה זו אף הוכן מפרץ מיוחד בשביל העגלה . החלוקה לא היתה הגיונית אבל, בהתחשב בעובדה שהרכטרים היו מאוכלסים בדלילות, ההסדר הספיק .

בינתיים נבנה השיכון החדש והמפואר, העגלה שעמדה במפרץ הוזזה קצת מערבה, ואת מקומה תפסו מכוניות פועלי הבניה . נסיון להחזיר את העגלה למקומה הטבעי, נתקל בהתנגדות, שכך יד אדם מזיזה אותה עד שהיא מתגלגלת עד לאחיתה, העגלה הניצבת מול הכניסה לשיכון שבו אנו דרים .

כידוע, איך חצרן בקיבוץ ואיש הטוב בעיניו יעשה . האמנם טוב ? כבר ראינו את ה-"טוב" ... לפני זמן קצר, בעת שראשוני המשתכנים נכנסו לבתיהם, באיך עגלת אשפה קרובה, השליכו את הפסולת בפשטות על האדמה. בוודאי לא כולם, רק חלק . ועד אשר השכל הישר ינצח ויימצא פתרון, ירגיש עצמו כל אחד מזיירי הסביבה כשייך לשומרי ארץ ישראל היפה והנקיה ולא ישליך פסולת ברשות הרבים .

משה לביא

היינו מקבלים את גזרות הצמצומים ביתר קלות והבנה אילו, בנוסף להם, היינו דואגים גם ליצירת אוריה ומודעות לחסכון, בכל התחומים .

עד עצם היום הזה "תחומי משק" כחשמל, מים, לחם, רכב וכו' וכו' הם "מחוץ לתחום" של הצמצומים . מוצרים אלה העולים בכסף רב, ניתנים באופן חפשי - ואיש אינו מקפיד על חסכון, כאילו איך עליית מחירים, איך אינפלציה, הכל נשאר כפי שהיה פעם .

לא נעדיף את הציבור בתיאור הבזבוזים, הדברים ידועים . אומרים שבמשק גדול כשלנו, בעל אוכלוסיה מגוונת, איך מנוס מבזבוז .

האמנם ?

ל ל ו ר ה ו ע מ ר י
ולכל המשפחה
מ ז ל ט ו ב
לנישואיה
של דינה עם ירוך

לחיה ודוד פרלמוטר
ולכל המשפחה
מ ז ל ט ו ב
לנישואיה
אלה- ו ר ו ב

פ ע י ל י ם מ ס פ ר י ם

א ר כ מ ה ממשיכה כבר שנה שניה בפעילותה בסמינר
הקיבוצים, אבל מעטים מאיתנו (להוציא אנשי חינוך
מובהקים) יודעים מה הם התחומים בהם היא פועלת.
הלכתי איפא אל אוכמה, כדי לשאול שאלות -
והתשובות לא איחרו לבוא.

שאלה : איך את רואה את עצמך בתוך מערכת הפעילות בחוץ ?

תשובה : יצאתי לפעילות לאחר שנים של עבודה חינוכית בבית, שבסופה הרגשתי
מיץ עייפות. הפחד מפני דריכה במקום האיץ את החלטתי לצאת ולהת-
נסות בשטחים חדשים הקשורים לחינוך. היציאה החוצה והמעבר מטיפול באוכלו-
סיית ילדים לבנות מבוגרות, היו מבלבלים למדי. הייתי צריכה לפלס לי דרך
בכל ה"מהומה" הזאת, לכך התחלתי בשני דברים מקבילים : האחד - בסדנת
גננות ב"אורנים", במסגרת יום בשבוע. המפגש עם גננות אחרות איפשר לי
לבדוק סיבות לדברים רבים להם חיפשתי הסבר. והשני : כניסתי למסלול
הדרכה של גננות בסמינר הקיבוצים בת"א.

עד לפני שנתיים-שלוש צריך היה לחפש את בנות הקיבוץ בסמינר שלהן ; הן פשוט
"נבלעו" בתוך הכיתות המאוכלסות בצפיפות ע"י בנות עירוניות. המצב הזה
היה טעון תיקון מכיוון שבנות הקיבוצים לא יכלו להפיק את מלוא התועלת
מלימודיהן במסגרת זו. אז התחילה תמר שניר (חברת רבדים דאז) לארגן
כיתת גננות נפרדת של בנות הקיבוצים. הכיתה הזאת היתה קטנה מאוד, אולם
לאט לאט התרחבה וכיום מתקיימות שתי כיתות, המונות 47 תלמידות.

שאלה : מהו תפקידך המוגדר בסמינר ?

תשובה : אני משמשת כמדריכה הפדגוגית ורואה את עצמי כמחנכת כיתה לכל
דבר. אני מהווה כתובת לכל בת כלפי החברה והמורים כאחד -
זהו כעין ליווי אישי צמוד הדורש ממני כושר הקשבה, ייעוץ והרבה זמן.
תמר שניר בנתה את הדגם של כיתות אלה על בסיס קהילתי, עם דגש על השפעת
הגומלין של הסביבה ו"המרכז", כלומר הכיתה, בדומה לעקרונות הגן שקיים בו
אותו קשר עצמו. מאז התחלת יישום הדגם הנ"ל עולה בהתמדה רמת הלימודים
ביחידה הזאת, כשהצד החברתי המשופר מהווה גורם חשוב בהשגת היעדים בכללותם
אי-אפשר להתעלם מן המתח שנוצר ביין שני דגמי היחידות הלימודיות, אולם בדרך
אחרת לא ניתנת אפשרות לחברות הקיבוצים לקבל את המידע המיוחד הדרוש לעובדת
בחינוך המשותף. השנה לומדת עדיין כיתה א' במסלול הכללי, אולם כיתות ב'
וג' מתנהלות כבר במסלול הנפרד. במסלול זה מתקיימים ימי הסתכלות בגנים
בשבילי הכפר מס' 4, כ"א חשוז תשמ"ה 16.11.84

בקיבוצים וכך נוצר גם קשר עם הגננות בשדה, שאף הן לא פעם זקוקות לידעוץ שלנו. רוב בנות הקיבוצים המגיעות לסמינר מביאות איתן התנסות (ברמות שונות) בחינוך. המפגש עם הגננות המנוסות יוצר אמינות ביחס לתיאוריות החינוכיות ומעשיר את נסיוןן של התלמידות.

מעניין אולי לציין, שמורי הסמינר מבקשים לעבוד במסלול שלנו, חלקם חברי קיבוצים או עוזבים ומורים למקצועות ספציפיים כמו מוזיקה, אמנות וכו'. כך הולך ונוצר "קאדר" בתחום ההוראה, וזה בלי ספק משביח אותה.

שאלה: כיצד היית מסכמת תקופה זו מבחינה אישית וכללית?

מבחינה אישית ניתן לומר שהתנסות זו מוסיפה לי ידע והעשרה בתחומים רבים. למרות הקושי הפיזי, ריחוק מן המשפחה, קשיים המתגלים בחיפושי הדרך לפתרון בעיות איתן צריך להתמודד כמעט יום-יום - אני משוכנעת שאני עושה עבודה חשובה, ומידת ההצלחה תלויה לא-מעט גם בי עצמי.

הדבר המציק לי הוא - חוסר הוודאות בהמשך, כי לעולם איך לדעת כמה תלמי-דות תמשכנה ותגענה. אני חושבת שככל שההישגים של מסלול זה יתאזרחו בתודעת הציבור הקיבוצי, כך תגבר ההשתתפות בסמינר - ומכאן הערובה להמשך.

ראיינה ורשמה ל י ז ק ה

תאגיד אישיותי

סקר חדש: השומר הצעיר בראש המגשימים

המאגדים יחד כ-700 בוגרי התנועה בערים ובשכונות.

*

יעקב יואלי מאילון החליף בתפקידו כמזכיר ההנהגה הראשית של השומר הצעיר את שלומי שקד, המסיים ארבע שנות פעילות בתנועה ושב לקיבוצו כפר מנחם. בשנים האחרונות קידם שלומי שקד את תנופת הבניה של הקינים החדשים ברחבי הארץ וליווה את פריסתה המחודשת של התנועה בערים ובעיירות הפיתוח.

מתוך "על המשמר"
6.11.84

חברי גרעיני השומר הצעיר עולים על חברי כל תנועה אחרת באחוזי ההגשמה שלהם בקיבוץ. כך עולה מסקר חדש שפרסם לאחרונה אגף הנוער והנח"ל במשרד הבטחון.

על פי מידגם של שני מחזורים התברר כי לאחר שהשתחררו משירותם הצבאי, נשארו 32 אחוזים מחברי גרעיני השוה"צ בקיבוציהם, לעומת 30% מקרב חברי "המחנות העולים", 26% גרעינים פרטיים (בתי ספר, פנימיות חקלאיות וכו'), 24% של "הנוער העובד והלומד", 18% של "הצופים" ורק 12% מ"בני עקיבא".

השומר הצעיר מוציא מקרבו מדי שנה 12-13 גרעינים לנח"ל

אי נאה

"בימים של מיתון וקיצוצים, אמר אריק הראל בפתיחת התכנית בליל שבת מצאנו פתרון פשוט וזול: עושים חוץ-לארץ בבית".

היה זה הפעם חו"ל רחוק, סס-גוני, משופע נופים אקסוטיים, מסעות מלאי הרפתקאות ו...זכרונות חיים - ואותם העלו, בליווי שקופיות יפה-פיות - רענן סביר, עזרא קרוך, יעקב ברוידא ואורי לביא, במועדו מלא מאזינים. הכיבוד: פינקולדה דרום-אמריקנית לבנה, מתוקה, כמעט-אותנטית.

*

מרבד ירוק נפרש ע"י עובדי הנוי על גבעת בתי הילדים ושינה בידן-לילה את הנוף הסביבתי. על "פרישה" זו פיקד יהושע פ., שהתגלה כלוגיסטיקן בלתי-רגיל.

אז כל הכבוד לכולכם - עלו והמשיכו!

בטקס "קטיף השורה האחרונה" הסתיים קטיף הכותנה. חברים רבים יצאו עם ילדיהם לשדה כדי להשתתף באירוע. בזה אחר זה עלו הכלים על חלקת הכותנה האחרונה והשאירו אחריהם אדמה תחוה - מוכנה לזריעה.

אכן, מראה מרהיב!

*

באותו זמן עצמו יצאו המוני חברים לחזות בתהליך הרחבתו ואיטומו של פרויקט-הענק, הוא המאגר. אברהם סלע האיר את עינינו בהסבר קצר וקולע, ואברהם א. איחל לו-לנו: הלוואי שכאן לא תהיה נזילה (זו הנישאת בפי כל בימים אלה).

לו קשישים התודה על ארגון הסיוע. חבל רק ששני אירועים חשובים כל כך מתנגשים התנגשות חזיתית...

*

הייתכן? במאמץ משותף של קריאת "לך!" אחת, ניעור ליבו החולה של שעוני, ששבק חיים כבר לפני עשור וחצי - והתחיל לתקתק. אולי כדאי להתאמץ ולהזיז דברים ממקומם בקריאות "לך" נוספות?

לי.

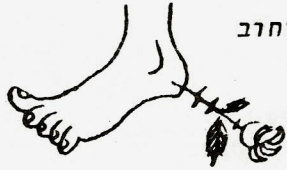
כיצד אתה מהלך

ב " ש ב י ל י ה כ פ ר "

הנה התחדשה הופעת עלון הקיבוץ - כעוד שי לראש השנה -
ומאז הוא מופיע בקביעות אחת לשבועיים . הפעם הכל
חדש : התבנית, ההדפסה, העריכה, התוכן . כיצד
מקבל אותו ציבור החברים ? יצאנו לבקש

דעות והערכות - במשאל-רחוב
מקרי ובלתי-מיוצג ,
אך בוודאי משקף .

מחקום ושיש

דני שביל -----
אוהב לקרוא אותו, חשוב
שהוא יוצא . הצורה
החיצונית שלו דווקא פחות חשובה
בעיני .

יזהר -----
כל הכבוד שהעלון שוב יוצא
ועוד בדמות נאה כזאת !
אבל לדעתי עלון רציני חייב לטפל
גם בבעיות לעומק . אני גם
הייתי מעדיף שהעורך ידובב יותר
את החברים ופחות את עצמו .

יגאל סביר (מושב לכיש) :

מראה מושך, עריכה יפה - ונעים
מאוד לקרוא אותו . יש כאן שינוי
לטובה, כמו ב"על המשמר" שאני
מנוי עליו כל השנים .

חברים מגרעין "כפרי" :

לא יודעים . רוצים מאוד לקרוא
את העלון, אך הוא לא מגיע
אלינו - וחבל !

זאב פ. -----
בשני העלונים הבחנתי במגמה,
אולי סמויה, של הטפה בשער,
העלון האחרון היה מצויין : מסר, שיקף,
דיווח כפי שעלון צריך לעשות .

תרצה -----
ראשית שמחתי שאפשר שוב להתהלך
בשבילי הכפר . וכללית -
העלון בהחלט טוב, מעניין, ממצה, ואני
מקווה שתהיה לו ולעורכת נשימה ארוכה
להמשיך הרבה זמן .

שאל בערך ורשם בדיוק י. ד.

ישראל שני -----
לדעתי העלון הוא
טוב, קומפקטי -
וגש הרבה מה לקרוא . החומר
מעניין מאוד, אני גומר אותו
בנשימה אחת .

שולה : -----
אני מאוד נהנית
מהצורה החדשה .
יש מה לקרוא בו - ואני
מאחלת לליזקה שתמשיך הרבה
זמן להוציא עלון יפה כזה .

צבי כצ. -----
טוב מאוד, מבחינת
הצורה, העריכה,
השפה . חבל שחברים אינם כות-
בים תגובות על חיינו היום-
יומיים, שעליהם מדברים כל
יום ליד השולחן בחדר האוכל .

כרמית -----
רמת העלון עלתה מאוד,
גם בצורה החיצונית
המושכת מאוד (אולם הייתי
מעדיפה מסגרת סביב כל דף) .
מוצא חן בעיני שבכל פעם מופיע
ראיון או סקירה על מקומות
שאתה בקושי יודע על קיומם .

יגאל קליין -----
הפורמט וההדפסה
החדשה הרבה יותר
נעימים לעין . לגבי השם החדש
- הוא לא אומר לי כלום .
יש הרבה מה לקרוא, ואת זה
אני מציין לטובה, אבל מתפר-
סמים בו לפעמים דברים נמ-
לצים ומנופחים מדי . וזה חבל .

נ ר ף

יש הרבה
נופים שמבטי
לא נגע
בגבולם,
הרבה מספור.
אך בסוף
לי אבחר
נוף שלי
ואלם של
תכול הרקיע
וזהוב החמה,
נוף שהלב
בו יתנחם
ויאיר באורו
וירגיע שפתיים.

מ י ה ר ז

כ מ ר נ ח ל

בוקר טוב סבתא ! קולה הצלול של נכדתה בת ה-4
העיר אותה משנתה העמוקה . הילדה עקבה אחרי
תנועותיה הכבודות של סבתה, התכופפה ולחשה על
אוזנה : את תכיני לי היום ארוחת בוקר, את יודעת
כבר מה להכין, נכון- ? אך כדי לא להביך את סבתה
המנומנמת, היא ממהרת להוסיף : טוסט עם חמאה ודבש,
ועל הדבש גבינה - כך אני אוהבת , פסקה ולא
הוסיפה . הסבתא קמה מחוייכת, נשקה על ראשה של
הקטנה וכבר ידעה, כי יהיה זה יום של אושר .

אחר כך הצטרף לארוחת הבוקר הנכד הגדול, והשיחה
קלחה בלי מעצורים ומחיצות . דובר על החופש
הגדול, על חברים וידידים, על סיפורים מעניינים,
על חוויות בית ספר וגן - ופתאום נזרקה לחלל
שאלה תמימה : מדוע אוהבים הסבים כל כך את הנכדים ?

השתררה דממה קצרה . היה עליה לגייס את כל אמצעי
ההסברה - למען זכינו נכדיה מהו מקור אהבתה
הבלתי-נדלה . היא שילבה את ידיה בידי נכדיה
ואמרה את דבריה במתינות ונחת : נכדים זה כמו
נחל שופע - הוא מהנה, כי מימיו קרירים והוא
יפה בזרימתו . תודות למעיין הנובע - הוא מקיים
את עצמו תמיד . גל הולך וגל בא - והנחל ממשיך
בזרימתו וקולט לתוכו יובלים, הוא מתעצם והולך
ואינו נגמר לעולם . זהו היופי שבהמשכיות .

שוב רגע של דממה, ומתוכה בקע קולו המהורהר
של הנכד : כסף להיות כמו נחל !

שלושתם פנו לעיסוקיהם -
ופניהם קורנות .

ל י ז ק ה

האם המשבר הכלכלי שאנו נמצאים בו, מיוחד במינו ? לעולם איך ההיסטוריה חוזרת על עצמה בדיוק . אבל ניתן ללמוד לקחים מפרשיות העבר . בקובץ חדש מדברי חיים ארלוזורוב, שהופיע לא מכבר בהוצאת "יד טבנקין", אנו מוצאים חומר רב, שנבחר במיוחד על פי האקטואליות שלו גם בימים אלה . כך, למשל, כמה מהדברים שארלוזורוב כותב על העלייה הרביעית, נקראים כאילו הופיעו במאמרי המערכת או בנאומים היום .

בתארו את משנתו של ארלוזורוב, כותב פרופ' שלמה אבינרי במבוא : "מרבית הגידול באוכלוסין בתל-אביב התנקז לא במקצועות יצרניים, כי אם בשירותים, במסחר ובתיווך ; כמעט שלא הוקמו מפעלי תעשייה ומלאכה משמעותיים ; חלק ניכר מן ההון הושקע בנכסי-דלא-ניידי במגרשים ובבניה וסייע לפריחה של ספטרות בלתי-מרוסנת בקרקעות . הכסף הזול והקל... העלה את רמת הצריכה ויצר בארץ עניה ציפיות של רמות צריכה אירופאיות . בדאגה שואל ארלוזורוב : האיך בעליה זו משום חזרה אל מקצועות התיווך ופרנסות האוויר של הגולה ?" .

בקטע אחר טוען ארלוזורוב : " רמת חיים זו, ביץ אם נציינה כגבוהה וביץ אם נציינה כנמוכה בהשוואה לארצות אחרות, אינה מתאימה בשום אופן אל התפתחות הכוחות הפרודוקטיביים של ארץ ישראל, בניחוד אל יכולת היצירה של הארץ " . הוא מסביר שרמת הצריכה הגבוהה הביאה לייבוא רב-היקף של מוצרי צריכה ומסביר : " היישוב העירוני שלנו, המתלבש באריג אנגלי, האוכל שוקולדה גרמנית, ירקות ערביים, חמאה אוסטרלית וקמח רומני - אינו יכול להצדיק את ההוצאות הגבוהות שלנו..." (נכתב ב-1928 !!) .

ארלוזורוב יוצא גם נגד הטענה הרווחת שהמשבר נוצר בגלל מחירי העבודה הגבוהים : " אי-אפשר להטיל על שכר העבודה הגבוה של הפועלים היהודים את האחריות לרמת החיים . דבר זה ברור בהחלט בגלל עצם העובדה שסיפוק צרכי היישוב נשען רק בחלקו הקטן על התוצרת העצמית של העבודה העברית הא"ת " . תשובתו היא חד-משמעית: פרודוקטיביזציה, העברת יותר יהודים לעבודה יצרנית .

נמסר בידי "יד טבנקין", סמינר התק"ם

היא גם בוכה וגם צוחקת . . . יו"ט

זה היה דבר סוף הקיץ. חרולים. אבק. צמא.
בקשה בשארית-פחה האדמה:
אליו אני גונעת. מן לי משהו לגמטה!

גמן לה אלהים תרומה של טל דקיק. זוהר.
שפסיה הסדוקות שמו אותו מהר. עד שהשמש הבוצר
נטל את שארית הטל ולא שיר...

בקתה האדמה: אני נשכפת. כל עורי קרוע!
שלח אליה את הרוח.
והיא עברה קרינה. בצנארון פחוס.
לספה אומה בקצה-האצבעות
ונצלמה. ורק השאינה תלוליות דפר תחום.

או אלהים צנה לצננים — כסוה! על השדות ירדה צגמה
דמומה שקכה האדמה.
רק צפרים קטנות נקרו בה גרגרים של קיץ.

או באה שעת-הרחמים. ברק חלף. בכו הצננים.
ונשם-נדבות ירד על כל הגיף. על הפנים
עכשיו שקכה האדמה רכה. מלקלכה סבוץ.
פלגים פלגים שוקקת
וכמו ילדה קטנה. פמיה. דבר שקחה הללו!
ומשקחה היא גם בוכה וגם צוחקת...

